

Наше Лемко

РІК III.

Ч. 13 (61).

Львів, 1-го липня 1936.

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Зіморовича 3. Тел. 257-87.
NASZ LEMKO, LWÓW, ZIMOROWICZA 3.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

Оголошення після умови.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол., Піврічно 1:80 зол., Чвертьрічно 1 зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам. дол. або рівновартість.

Члени Апостольства Молитви.

Це Брацтво зреорганізував Впр. о. Іван Тиливський, по двох роках нечинности в парохії Матієва, в Новосандеччині. Сидить зправа Впр. о. Іван Тиливський, зліва Впр. о. Василь Хробак, поміж ревнительками М. Сметана, Гамбальова та другі невісти й дівчата з Матієвої, Складистого, Ростічок і Чачова, всі ревно віддані службі Божій.

За організацію жіноцтва.

Всі радіємо, що наші села на Лемківщині не устають в освітній праці. Лемківщина добуває на народньому полі щораз кращі осяги. Але ця праця й осяги не представляють такої величі, як у других українських землях. Бо на Лемківщині немає організації народніх сил.

Зайдім до першого кращого Кружка Молоді, або до читальні „Просвіта“ — та що тут бачимо? Читають, працюють, але самі мушніни. А де наші сестри, матері й все жіноцтво? Невже ж їх не обов'язує освітня праця та організаційна лучба? Тут саме джерело нашої слабосильности.

вона вціплює в їхні душі перші перлини виховних прикмет. Мати є цілим світом для дитини. Від своєї матери дитина вчиться говорити і Богу молитись, тут вона дізнає перших втіх і болів і бере участь в родинних веселих і сумних нагодах.

Уладження дому, щоденний спосіб життя, звичаї й обичаї, чесноти родинні бувають предметом думок, почувань і бажань дитини; вони виповнюють її душу, та лишают нестертий слід на ціле життя. Домове виховання є основою цілого виховання. Воно веде до ціли, але тільки тоді, коли родині самі добрим виховниками. Родина кладе основи всім домовим і громадським чеснотам; вона плекає почування о-

ОПОВІСТКА.

З огляду на Перший Великий Український Зїзд Лемків в Америці та Загальний Збір „Просвіти“ у Львові, це число виходить збільшене.

бовязку та призвичаює до правильної діяльности і ладу.

А на чімже душа дитини може гарніше розвинути, як не на народнім ґрунті, на любові до рідного народу й до рідної землі — на щирій охоті жити з народом для народньої справи та її долі?

Тому саме — наше жіноцтво на Лемківщині — вже з природи річи дуже побожне, ошадне й працювате, може принести великі користи собі й нашому народові у творчій народній діяльності. Та, щоб наші сестри, всі жінки й матері також були причетні на шляху піднесення й поведення організаційної — освітньої праці — треба їх усі — поголовно згуртувати в існуючих вже читальнях „Просвіти“, кружках „Рідної Школи“, „Сільського Господаря“. Де знову немає ще просвітньої установи або товариства, треба подбати про його основання — аж до успіху.

Щойно тоді наші сестри, матері на Лемківщині, як стануть у першу чергу членами „Просвіти“, будуть самі набиратися того цінного знання, відтак зможуть навчати дітей минувшини українського народу, показати, що в тій минувшині доброго — що злого, за що треба рідний нарід любити й як його любити та до чого прямувати.

Лише в цей спосіб найдемо емільний підхід і ліки на наше незавидне положення — та створимо дійсну народню всеукраїнську організацію.

Анна Тарновичева.

Перший Лемківський Конгрес в Америці.

В Українським Народнім Домі, при 849. Н. Френклін, Ст., у Філадельфії відбувся в суботу, 6. червня ц. р. **Перший Конгрес Українців-Лемків в Америці.**

На цей Зїзд, важний в історії Українського Народу, зокрема для великої та чисельної Лемківської Еміграції за океаном прибули всі делегати й представники всіх Комітетів Оборони Лемківщини з різних міст Злучених Держав Півн. Америки.

Зїзд відкрив Голова Першого Комітету Оборони Лемківщини, громадянин Василь Левчик з Елізабет, точно в годині 10-тій рано, короткою промовою, в якій Голова Комітетів річево й змістовно з'ясував важність Конгресу, його ціль та завдання: перевірити й передумати всі справи, що звязані з Лемківщиною, начеркнути пляни на майбутнє, як найкраще охоронити Братів Лемків в Америці й Старому Краю перед заливом чужих сил — та як рятувати їх для рідного Українського Народу. Після вибору Комісії переведено вибір Конгресової Президії, в склад якої увійшли громадяни: Дмитро Капітула як голова, Петро Ікалович і Душник, як секретарі. Гр. Капітула сам проводив цілому Конгресові.

По відчитанню протоколу, голова Конгресу передав всім Зібраним Громадянам, Відпоручникам Українських Національних Товариств та Організацій і Гостям ширі привіти письменно зі Старого Краю, між іншими від „Просвіти“ та Редакції „Нашого Лемка“ у Львові, телеграфічні, а також приватні представники кількох Українських Установ передали устно Зїздові привітання.

Відтак по звітах головних урядовців Комітетів, Контрольної Комісії та по дискусії над звітами, Василь Тиханич, з Філадельфії, виголосив реферат про Українців-Лемків в Америці, висказуючи погляд в наміченню шляху, яким треба ступати Українцям з Лемківщини в Америці, щоб не бути далі знаряддям у руках різних московських агентів, але стояти в рядах тих, що готові на всяку жертву, щоб Лемківщина була наша, та щоб Лемки держалися одної великої Української Родини. Опісля Михайло Дудра, уродженець Лемківщини зо села Гладишева, коло Горлиць, представив у подробицях положення та відродження Лемківщини під сучасну пору. Найважливішим завданням цього Конгресу буде ухвалити від-

повідні пляни щодо зорганізування допомоги Старому Краєві, як також культурно-просвітньої та загально освідомлюючої праці тут на місці, серед лемківської еміграції. Завдання безсумнівно важне та велике. Виконати можна його тільки зорганізовано та об'єднано. Лемки, як частина великого Українського Народу, не зістають позаду, але йдуть вперед, разом з ним. — Даймо доказ, що вміємо постояти за себе та за свої права, що вміємо працювати для своєї справи. Найкращою нагодою перевірити наші сили — це якраз сьогоднішній Конгрес. Він ясно викаже, чи й наскільки Лемки здібні до праці над

собою. Він дотичить нашої найближчої, рідної землі та найдорожчої нам справи рятувати наших найближчих братів. Ми не заведемо надій наших братів у Старім Краю!

Відтак відчитано й прийнято статут організації та резолюції, що мали були проголошені в пресі.

Вибрано новий уряд у складі: **Василь Левчик, голова; Дмитро Капітула, заступник голови; Петро Ікалович, фінансовий секретар; Андрій Смит, рекордовий секретар; Іван Борисевич, скарбник.**

Відспіванням національного гимну закінчено перший великий Лемківський Збір в Америці.

Від Редакції: Ближчі подробиці про деякі справи подамо в чергових числах.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

„Нашого Лемка“ прислали: Впреосв. Кир Никита Будка, Гр. Кат. Єпископ у Львові 30 зл. як непринятий гонорар від Вп. Д-ра Маркіяна Дзеровича, Впреосв. Кир Іван Бучко як добровільна підмога 2 зл. Хто черговий?

Недокінчений дім Сестер Службниць в Залужі-Війське.

ПРОСВІТЯНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В ГАЛИЧИНІ.

У Львові відбувся загальний зїзд просвітнянських представників з цілої Галичини. Зі звітлень про діяльність „Просвіти“ дізнаємось, що в сучасну пору в Галичині є 82 повітові філії і 3071 читалень з 275 тисячами членів. При читальнях є 2049 театральних гуртків, 1086 співацьких гуртків, 411 самоосвітніх гуртків, 124 орхестр. 1251 читалень мають власні доми, 50 читалень будує доми, а до 600 читалень приготуються до будови. Вартість всего майна читалень і філій оцінено на 7 і пів мільйона зол. При читальнях є 2915 книгозбірень, а в них 580 тисяч книжок і 6440 часописів. Працею просвітнянських організацій керує 50 повітових інструкторів та інструктори при головнім Т-ві у Львові.

НЕ ХОДИТЬ ДО КОРШМИ — АЛЕ ЙДІТЬ ДО ЧИТАЛЬНИ!

ЗВИДЖУЙМО НАШІ ГОРИ.

Дня 7. VI. ц. р. свідома молодь з підяворинських сіл, з Угрина, Нової Веси, Лосього, Розтоки Великої, Ястрябика, Злоцького і Шавника урядили собі прогульку на гору Яворину (1116 м. високу).

Розвеселилось яворинське пасмо від гамону гарно виконаних народних пісень. — Хори зі Злоцького і Лосього співали на переміну. Давно, давно не бачила старенька Яворина так гарно вишиваних блюзок, сорочок, фартухів. І давно не бачила тільки молоді у такій згоді як тепер.

Весело забавлялись усі, однак недовго, бо холодний вітер зганяв наших прогульковців у затишні місця й домів.

Весело з піснею на устах вертали прогульковці вечором домів.

Старші, почувши гомін пісні, вистоявали коло хат і згадували свої молоді літа. — Не одному старикови жаль стало минулих молодих літ.

Похвала належить цим прогульковцям, що у так гарний спосіб використали вільний від праці час.

Лемко.

Разом заспіваймо!

Ганусі Тупяківній

Люба наша країно,
Як мати дорога, Лемківщино,
Дзвінки пісні линуть лугами,
Ген, ген з білої хатини.

Співай Ганусю весело,
Хай Твій голосочок пливе у село:
Про батьків наших, про славу —
Якщо рада й я поможу:

Разом заспіваймо про народ,
Про Україну — на честь Божу
Згадаймо наших лицарів;
Лемківщині не щадім красних слів!
Теодор Яворський.

Замовляйте й всім поручайте

„ІЛЮСТРОВАНУ ІСТОРІЮ ЛЕМКІВЩИНИ“,

що має 288 сторінок друку, 3 карти та 125 ілюстрацій — в ціні три зл. за один примірник — для закордону 1 ам. долар або рівновартість

й **„УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ НА ЛЕМКІВЩИНИ“**

також з ілюстраціями на 68 сторінках друку — в ціні за один примірник 50 гр. — Замовлення слати до Адміністрації „Наш Лемко“, Львів, Зіморича 3. — На поштову оплату долучити 50 грошів.

Україна за далекими морями.

Немає, здається, ні одної родини на Лемківщині, що не мала б когось близького, кривного в Новім Світі, в Америці, Аргентині, Уругваю, або в Канаді.

До війни між обома світами був тісний зв'язок. Що року багато людей виїздило з села тамтуди та не один вертав звідтам з грішми знову до рідного села. Та одні другим розказували, як живе рідне село, як живуть його односельчани по тамтої б'їк Океану (океан, це безмежне море, яке розділює дві частини світа: Америку й Європу). Війна перервала ці зв'язки. Цілі п'ять років не приходила ніяка вістка з рідного села до Нового Світу і навідворот. А по війні зв'язки трохи відновились, та не надовго. Бо Америка припинила мандрівку народів з Європи до себе та з Америки вже ніхто не мав охоти вертати. Наші брати, що виїхали за море ще перед війною ніколи не забувають про рідне село та про рідну Лемківщину.

На доказ цього наводимо частину з листа нашого передплатника Михайла Мадараша з Канади, де він у вступі вітається з нами і пише, що він уродився в селі Одрехова, сянїцького повіту, а до Америки виїхав ще далеко перед війною.

„До 1905 р. я жив в Америці, а від того року переїхав на стало до Канади, де вже 30 літ живу зі своєю родиною в Брант Форд. Мені дуже мило почитати про мої рідні сторони в українській газетці „Наш Лемко“, яку я вже другий рік передплачую. Та хоч тут у Канаді маємо багато українських народніх часописів, одначе я найбільше вдоволений з „Нашого Лемка“. Щиро дякую „Нашому Лемкови“, що ревно боронить нашу греко-католицьку Церкву перед кацапами, різними Іванами і большевиками. Та й в нас у Канаді багато такого

сміття. У марті 1935 р. кацапи тутешні хотіли нам відібрати нашу греко-католицьку церкву і зробити з неї кацапську. Але ми Українці Лемки і Подоляки збудували нашу святую церкву ще в 1916 році під кермою тодішнього нашого Дорогого греко-католицького Архипастира **Єпископа Никити Будки**, що тоді перебував у Канаді та вів богугодну апостольську працю серед Українців-Лемків і других з Галичини. Мирно жилося нам при нашій Церкві, але в 1935 р. московські пройдисвіти вхопили ключі від нашої церкви і салі (галі) та проголосили кацапську церкву. Тоді ми Українці-Лемки з Одрехової й Синева подали до головного суду в Торонті скаргу за відданням нам нашої церкви. І дійсно канадійський суд, опираючися на справедливості (Англійці дуже точні та справедливі!) наказав кацапам віддати нам ключі й церкву. Отже в нас Українців єсть віра і Церков, а в кацапів одна жінка в краю, а друга в Канаді; Лемки ходять собі до Божого Дому до церкви, а кацапи заглядають здалека. Але цим ніхто не тішиться, бо всі ми Українці бажаємо собі взаємної згоди, тоді б ніякі чуда ані дива не могли нам пошкодити.

— Не плюй — каже пословиця — у криницю, бо часом тобі придасться з неї води напийти.

Здоровлю Редакцію „Нашого Лемка“ щиро М. Мадараш, Українець з Лемківщини в Канаді.”

Від Редакції: Славно наші Брати, що в першій черзі горнетесь до рідної греко-католицької церковці та хоч так довго живете за морем, памятаєте про Рідні Сторони. Гордимось Вами — бо наша Батьківщина має гідних синів! Шлемо Вам Всім якнайкращі бажання. Хай наші слова кріплять дальше Ваші серця й нагадують рідні хати.

— 0 —

Географічний словник.

На загальне бажання всіх наших читачів продовжаємо сторінку „Пізнаваймо рідну землю”.

Боднарка, українське село коло Липинок, у Горличчині, з церквою Покр. Пр. Богор. збудованою 1900 р., знане вже в 1595 р. (недруковані документи з 25. V. 1595 р., що вказують на Федора Микулича, який найбільше причинився до розбудови та впорядкування села). Українців у селі поверх 750. До залізниці в Лібуші 11 км., пошта в Липинках 7 км.

Белхівка, потік, бере початки з північного боку гори „Дзядів Верх” (647 м.), в селі Белхівка, плине на північ до Збоїськ, прибираючи з правого берега **Ратнавку**, поза збоїськими болонями зв. **Модрою** (потік Модрий) пливе через село **Просік**, лучиться з правого боку з **Небещанським** потоком і по 9 км. бігу на північ, вливається з правого берега до **Сянїчка** притоки Сяну, що в селі **Трепча** лучиться з Сяновими водами.

Бендюга — Бедюха, потік в селі Бахір, коло Дубецька, впливає на північному промежжі, з гори прозваної „Вороблик” (417 м.), вливається просто до Сяну.

Береска, потік у селі Горішні Береги, збирає води з кількох джерел, пливе через село **Насічну**, дочерне Царинського, відтак через **Дверник**, прибираючи з обох сторін короткі лісні потічки та по 2 милевім бігу вливається до Сяну з лівого берега напроти присілка Дверничка (вівсяна рілля).

Берестівка, потічок в селі Бересть — у Грибівщині — впливає з горбовин **„Пасічки”** (785 м.) на межі села Берестя, Крижівки та Новоївеси; плине на північний схід, прибираючи з правого берега потічок **Саниківку**, вливається до **Перунки**, притоки Білої Дунаецької.

Березів, на західній межі українських осель, засноване в 1359, стає містом в 1413 р.

Бонарївка, річка впливає з північно-західної частини села Бонарївка, на полудне від **Годівського ліса**, плине на схід через Бонарївку, завертаючи на півн. схід до села **Жизнової** та вливається до **Стобниці**, притоки Вислока. Довжина ріки 1 миля; вона прибирає з обох берегів багато потічків, що впливають з **Горішньої Кичури** (518 м.) і з лісистих горбовин Липчанки.

Щераз просимо всі листи і гроші висилати тільки на адресу: „Наш Лемко“, Львів, Зіморича 3, гроші посилати розрахунковими переказами ч. 141.

Горять в часі пожежі не тільки будинки, але й дорогі господарські знаряди, хатня обстановка і т. п., тому мусите забезпечити від огню також свій мертвий і живий інвентар на повну вартість в одинокому українському

Т-ві взаємних обезпечень

„Д н і с т е р“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Що нового в політиці.

У Франції тривають штрайки. Франція переживає тепер часи, що нагадують Росію в 1917. р.: брак харчів, безконечні віча, походи та другі революційні авантури.

Італія прозить, що виступить з Союзом Народів і заключить союз з Німеччиною. Цього найбільше боїться Англія. Знову Німеччина скоро і сильно зброїться та буде на своїй західній границі пояс кріпостей на оборону перед Францією.

В Палестині Араби зводять криваві бої з англійськими військами, що боронять жидів. Араби стріляють до жидів з машинних крісів. Англійські влади в Палестині впровадили кару смерті на тих, кого зловлять, що стріляє. Але Араби не зважають на те й даліше мотвощать жидів.

Большевики втяли нову штуку: їм прозить поважна небезпека перед Сходом, цебто перед Японією. Та, щоб відвернути увагу Європи від грізного положення на Сході та присмирити невдоволене й голодом та тюрмою виснажене своє населення, ухвалили нову конституцію з деякою релігійною та громадською свободою, — але тільки на папері! Бо Г. П. У. не спочиває, лише даліше заповнює московські тюрми невинними або шле їх на певну смерть на Соловки.

У Чехословаччині знову заговорили про автономію Закарпаття, заселеного Українцями. Столицею України Закарпаття мав би бути Ужгород.

В Польщі даліше різні комуністичні елементи використовують страйкуючих робітників до демонстрацій. В закордонній політиці Польщі цікаве те, що польське правительство звільнило свого посла в Парижі (у Франції) та на його місце призначено польського посла в Москві.

Франції грозить вимертя. В 1935 р. в Франції більше людей вмерло, як народилося. А те все тому, що не шанується св. чистоти, що хочеться гріху, а не хочеться дітей, що не шанується наказу Божого й св. Церкви. Гріх мститься найбільше таки на тих, що його допускаються.

СМЕРТЬ ЗА МЕЖУ.

В селі Павликома, пов. Березів посварився за межу Теодор Круль з Влад. Рудаєвським. В часі суперечки, що перемінилася в бійку, Круль вдарив Рудаєвського гумовою палкою так сильно по голові, що той негайно помер. Вбивника арештували.

Новинки.

Шкільний рік скінчився в суботу, 21. червня ц. р. Новий шкільний рік зачнеється 3. вересня ц. р.

Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові відбуло свої загальні збори. Відтепер „Дністер“ буде переводити обезпечення від огню головво від рухомого майна.

Одиноке українське Товариство обезпечень на життя „Карпатія“ розвивається чимраз краще. Українці повинні всі обезпечуватися на життя тільки в „Карпатії“ у Львові.

Кров на Академії в честь Івана Франка. В родиннім селі Франка в Нагуєвичах, повіт Дрогобич, 31. травня ц. р. місцеві недовірки запросили ріжних жидів і комуїстів, які закрили червоною плахтою наш тризуб, потім відібрали український прапор від сільської молоді та кільканацять з них тяжко ранили. Жидівські промовці хвалили большевію та її жидівсько-безбожницький лад. Наші господарі з Нагуєвич трималися здалека. З цієї події бачимо, що комуїстичним розбивачам здорового суспільно-громадянського життя треба ставити зорганізований відпір. Недопускати ані до читальні, ані до хат затуманених жидівськими обіцянками легкодухів; не ножом ані не палкою боротися, лише організованістю. Де немає в селі читальні „Просвіта“, там зараз її заснувати та вести культурно-освідомляючу працю. Якщо свідома буде наша молодь, — не лячні нам будуть жидівські червоні подвиги.

Просимо всіх прислати передплату на другий піврік і вирівнати свої залеглості.

Жидівські козаки. Молоді палестинські жидки почали старатися, аби англійська влада створила з них „жидівський легіон“ — як частину збройних сил Бритійської Імперії. Англійська влада не погодилася на те, заявила, що жидів може приймати лише до помічної поліційної служби в самій Палестині, бо не дає довіря жидівській хоробрости. А тимчасом у большевії жиди вже стають навіть козаками, а е, як пише преса, навіть такі, що вмють орудувати шаблею!

Хто вчить наші діти? Під таким заголовком читаємо в Нар. Справі 24. ч. слідує: З Вороблика Корол., пов. Сянік дописують нам: „Дня 26. квітня 1936 р. наш Амадорський Гурток виставив штуки „Турецькі старости“ і „Семе не кради“, які дуже гарно вдалися. Та не подобалося п. Барні Стефанові, який у нас є солтисом і управителем школи (також цікаве!), що на

ДАЙЖЕ БОЖЕ!

Серед села, при дорозі
Мурована коршма стояла —
Горда, пишна з солом'яних стріх
На весь рот довго собі кепкувала.

Там люди майна й чести
позбувалися,
Мов божкові низько кланялися.
Коршма кривавицею годувана;
У ній розпуста, бійки що вечора
аж до білого рана.

Але сонце золотее прoderлось
крізь хмари,
Душу селянина освітило:
Замісць чарки, бійок, сварки
У сільській хатині
Книжка, часопис і згода —
Богові у славу й людям вигода.

При дорозі читальня величава —
У ній ціле село, вся молоджава.

Дайже Боже, щоб усюди,
Де лиш наші люди, зайшла
Конечна така зміна!

Тоді теж напевно воскресне
Наша рідна, краща днина

Степан Сквiртнянський.

виставі було багато школярів і їн заборонив їм ходити до „Сільського Господаря“, а дозволив ходити до читальні Качковського (бо п. Барна почуває себе москалем).

Але одного хлопчину, сироту без батька й мами, Володимира Копчака, учня 4-ої класи, який у штуці „Семе не кради“ грав роллю Лейбу-сика, управитель школи п. Барна закликав дня 27. і 28. квітня до своєї канцелярії і бив його там по голові й по лиці та ще й грозив, що то лиш початок... Хлопець боїться тепер йти до школи.

Господарсько-кооперативна нарада в Ліську. В травні ц. р. відбулася господарсько-кооперативна нарада в Ліську. Наряду зорганізував місцевий „Сільський Господар“. На нараду прибуло 318 селян з 32 сіл, 9 священників і 2 світських інтелігентів. У повіті зростає свідомість. Кооперативна праця в повіті могла би вже йти успішно, оскільки був би на місці кооперативний організатор, що повів би організацію по селах. Після реферату посла Зиновія Пеленського відбулася оживлена дискусія, в котрій забирали голос селяни з домаганням організації кооперації на місцях. Слідно велике заінтересовання молочарством.

Скільки жидів їде до Палестини? Англійська статистика виказує, що в р. 1935. до Палестини приїхало з ріжних країв 61.854 жидів, у році

1934. до Палестини прибуло 44.143 жидів, а в 1933. р. з самої Німеччини приїхало до Палестини на сталій побут 30 тисяч жидів.

Окрали церкву в селі Синеві к. Риманова невідомі злочинці; залізною штангою виважили входові двері та забрали з церкви білизну і 7.50 зл. Люди здогадуються, що це зробили якісь жидівсько-більшевицькі батяри, бо далекий злодій був би закрив вартісніші річі. Цікаве, де була тоді промадська варта?

Потреба української пекарні в Сяноці. Доколичні села домагаються, щоб у Сяноці розбудувати свою кооперативну пекарню, де находити би працю українські пекарі (знаємо, що такі є на Лемківщині — от хочби Степан Серединський з Улюча!), бо така кооперативна пекарня буде розвиватися дуже успішно в Сяноці та наші господарі й міщанство не мусіло би їсти та купувати жидівського хліба. Варто про це подумати.

Чудо з хрестом. Коло старої церкви в Улючі над Сяном, на так званім „Дубнику“ поставив хтось великий хрест на пам'ятку Українським Героям у визвольних змаганнях. Але вже другого дня Зелених Свят люди, що ішли до церкви, бачили цей хрест коло промадської канцелярії. Яким способом він там дістався, про це ніхто не знає. За те всі знають, що поліція переводила слідство в цій справі.

З любови до могили. В містечку Волоська Тирява господиня Юлія Ясінська найшла собі дорадника, бо її муж виїхав до Франції на заробіток, щоб поліпшити свою долю. Та не довго її цей „найденний“ розраджував, бо коли недавно пішли об'єднані разом за село на прохід, там її любовник убив. Ясінська лишила троє малих дітей, а дорадник сидить в тюрмі в Сяноці та чекає присуду.

Ще одна сметанкова відбірня на Лемківщині, заложена в червні ц. р. в селі Королівський Вороблик, під назвою „Сметанкова Станція Сяницької Районової Молочарні Матрословоюза“. Славно Воробличани!

Українці є й над Вислою. Люди, що їхали принагідно 15. травня годинцем в пулавським повіті недалеко Висли, чули, як новобранці, що верталися від бранки в Пулавах до своїх сіл в околиці Висли, співали українські пісні, м. ін. „Реве та стопне“, „Ой, не ходи Грицю“ й інші. Це знак, що і в тих селах над Вислою живуть свідомі українці.

ЛЕМКІВСЬКЕ КІНО.

Брудершафт.

У Висовій, п. Горлиці, по перенесенню учителя Батюка під Бохню, назначено упр. школи „руско-го“ Полошиновича Юрка. Вибір був дуже добрий, він чоловік товариський, вміє заходитися з людьми, має широкі знайомства, а з „зеленяками“, навіть говорить собі так просто: „ти Юрку!“ — А що, Войтусь? —

Дводенний курс на дипломованих лемків.

Кажуть, що Трохановський приготує на вакації для учительства горлицької округи „курс ензика лемковського“. Двудньови курс.

Минулого року на лемківських селах переважно діставали посаду такі учителі, що мали від Трохановського „диплом“ і ноту на свідоцтві з „лемковського“. А тепер такі свідоцтва вже всі дістануть. Трохановський має досвід в тих дводенних курсах (в Криниці, або Н. Санчі!), а з курсантами мало клопоту. Попросту: конь — кон, овца — овца, пісклента — пісклята. Точно так, як в „лемківським букварі“.

О. Полянський не тратить надії...

Справа наслідника Ап. Адміністрації ще дальше актуальна. Щось робиться.

В дні 18. червня ц. р. вечером нагло приїхав тут, до Криниці Др. Сьокало з Горлиць, а вчас рано 19. червня сам о. Полянський І. автотом...

Якась справа нагла.

О. Полянський їздить, дуже їздить, навіть за дуже їздить...

Обіжник Ап. Адміністрації.

О. Полянський розіслав обіжник до урядів парохіяльних проти делегацій, депутацій до Риманова, бо не личить з гідністю священика, щоби в його справі ургували якісь гурти вірних даної парохії.

Священикови не випадає просити, кланятися...

„Рускій“ адвокат.

В горлицького „руско-го“ адвоката Д-ра В. Сьокала конципіентом є чужинець-жид, що української мови, чи лемківського говору цілком не знає.

Не дивниця! На Лемківщині вже стільки жидів, що ще один в Д-ра Сьокала, головного філяра „Лемко-Союза“ — то капля в морю, дрібниця. Що то кому шкодить?! І так останки „руських“ правників практикують у чужинців (прим. мігр. Дуркот).

Склад

Народної Торговлі в Сяноці

поручає

членам, кооперативам
і приватним купцям

споживчі й колоніяльні товари,
насіння господарських рослин
і трав.

УКРАЇНСЬКИЙ ЗІЗД В АМЕРИЦІ

відбувся недавно в Пітсбурзі, в Злучених Державах Північної Америки. На цей зізд української католицької молоді при участі 600 осіб прибув єпископ Преосв. Константин Богачевський і виголосив гарячу промову. Зізд прийняв чотири ухвали, в яких заявив, що громадська діяльність Українців може спиратися тільки на християнських основах і засадах у тісних взаєминах і співпрацею з українською католицькою Церквою. Зізд висловив надію, що швидко воскресне вільна незалежна Українська Держава на руїнах теперішнього большевизму.

ВЕСІЛЬНА СМІХОВИНКА.

Передрук з книжки: „Українське Весілля на Лемківщині“.

Двох приятелів ревних в серцю й мові — зішлись раз в ярмак святочній в Бабові. А привітавши, як ся чоловік з чоловіком так часто не сходіт —

еден другому рече, як то по звичаю: як ся ті поводит любій приятелю?

— Оженіт ем ся.

— То добрі, Богу хвала.

— Не добрі, бо з неї єсть велька нездара.

— То зьлі.

— Та неконче зьлі, бо з довгом ся мі злекшало. Бо во вяні з ньом взяв-ем пінязі немало.

— Та добрі.

— Ой ні, бо за вяно, штомі далі, накупілем увец, то мі вшиткі поздыхали.

— Та не конче зьлі, бо за скору і вовну достал ем пінязі міхиріну повну.

— То добрі.

— А де там добрі до марніка, кед ся мі інша випроваділа штука. Дім ем собі купіл, викінчів, визлотіл, перун тріс до него й обернул в попіл.

— О, то зьлі.

— Не дбам, добрі мі з тим громом, бо оген спаліл жену враз з домом. (66 стор).

Загальні Збори Т-ва „Просвіта“.

У четвер 11. червня ц. р. відбулися у Львові ділові Загальні Збори Товариства „Просвіта“. Загальні Збори відкрив голова проф. Іван Брик, привітав прийвних 414 відпоручників, 16 гостей, 9 представників преси, відчитав довгий список померших членів, яких пам'ять присутні вшанували повстанням з місць.

На Збори приїхав з Лемківщини **Др. Василь Блавацький**, голова Філії „Просвіта“ сяніцької округи.

Президію Загальних Зборів творять: голова проф. І. Брик та заступник голови посол **Василь Мудрий**. Голова покликав на секретарів: п-ю К. Мизюкову з Белза і ред. Юліяна Тарновича зі Львова.

Опісля директор **Семен Магальяс** відчитав правильник нарад, який присутні одноголосно прийняли.

З черги секретар **Микола Дужий** подав доповнення до обширного звідомлення з діяльності Виділу Товариства „Просвіта“ за час від 1. січня 1933 р. до 31. грудня 1935 р., що появилася окремою книжкою. На 3.071 читалень „Просвіти“ основано у звітному часі 134 читальні так, що приблизно що 8 днів осноровувано одну читальню. За той час перестало існувати 45 читалень і сюди слід зачислити порозв'язувані читальні на Лемківщині, головню всі читальні в окрузі Філії „Просвіти“ в Новому Санчі. На оснування 49 читалень не можна було добитися дозволу від влади. На Лемківщині є тепер 67 читалень і ніолної на північно-західних українських землях. У звітному часі прибуло 50 тисяч нових членів у читальнях так, що тепер по читальнях „Просвіти“ працює 275.324 активних членів (між ними 205 тисяч 981 мужчин і 65 тисяч 714 жінок), які творять 15 відсотків дорослого українського населення в Галичині.

Дальше Загальні Збори під невмовкаючі оплески ухвалили привіт нашим братам за Збручем, які караються у важкій неволі під большевицьким ярмом і тим, які з незалежних від себе причин не могли явитися на Зборах Товариства. Крім того на Збори надіслало привіт Українське Протиялькогольне і Протинікотинне Т-во „Відродження“, який відчитано також під голосні оплески присутніх, що на внесок самих делегатів стрималися всі від курення на салі.

Потім редактор **Михайло Таранько** представив краснорічиво матеріяльне положення Т-ва за зві-

товий час, завзиваючи несовісних довжників до скорого вирівнання своїх зобов'язань.

По виборі Комісії Матки виявилася гаряча дискусія, в якій забиало голос 36 осіб. Слід підчернути слова редактора **Василя Глібовицького**, що в „Просвіті можна говорити лише про християнсько-національний світогляд, бо лише такої України ми хочемо! (Голосні оплески).

Дуже важні також висновки других бесідників, щоби плекати тверді характери, уряджувати по селах концерти, яким можна будити національну свідомість у масах, щоб у просвітянських організаціях необхідно повести протиялькогольну і протинікотинну акцію, організувати жінок як членів „Просвіти“, протиставитися комуністичним і

москвофільським затіям на всіх українських землях.

Опісля Загальні Збори вибрали одноголосно Головою Т-ва „Просвіта“ професора д-ра Івана Брика.

Вкінці по виборі 11 членів до Головного Виділу, заступників та членів Контрольної Комісії, як рівнож привітом Філії „Просвіти“ у Харбіні (Азії) і на Далекому Сході, на Закарпатті, Буковині, в Америці, Канаді, Аргентині, Бразилії — та на інших землях за кордоном, де живуть наші Брати Українці — Загальні Збори закінчилися в год. 6. вечором відспіванням національного гімну.

З цього звіту бачимо, що лише „Просвіта“ дає нам правдиву культуру, тому всі вписуймося в члени цього правдиво українського осередка освітньої праці. Не сміє бути ані одного Українця на Лемківщині, що не був би членом „Просвіти“.

Важне для Аматорських Гуртків на Лемківщині.

Вже від довшого часу дається відчувати нашим Аматорським Гурткам дошкульний брак сценічних і театральних приборів, як: всілякі вбрання, прибори до характеристики і т. п.

Певно, що тепер тяжкі часи, та що поодинокі села не можуть собі дозволити на власні прибори, а випозичання в чужих випозичальнях (укарніських нема) коштує багато (50 сот. „від штуки“).

Тому краще буде заложити в кожному осередньому селі кожної округи спільну, кооперативну випозичальню, де за малою оплатою для членів (безплатно) можна буде позичати всілякі прибори до представлень. Такі кооперативні випозичальні треба оснорувати при кожній Філії „Просвіта“, як також у більших переїздових селах; приєднувати „Просвіті“ поголовно всіх українців на Лемківщині в члени, бо чим більше буде членів „Просвіти“ — тим краща буде організаційна

сітка та цим самим успішна освітня робота на місцях. Цеї справи не сміємо занедбувати!

І вже пишуть нам з Риманівщини, що таку кооперативну випозичальню засновують для риманівської округи в селі Босько (це проєкт Михайла Проця з Боська) — тимбільше, що Босько при залізниці, а по друге, що там уже є дещо театральних приборів. Аматорський Гурток з Вороблика Кор. дає в Боську виставу „Турецьких Старостів“ і „Семе не кради“ з призначенням цілого чистого доходу на повищу ціль.

Також наш співробітник Степан Вархоляк з Кор. Вороблика дуже розумно радить, щоб у цій справі всі провідники, або директори тощо, режисери Аматорських Гуртків присилали свої спостереження та інтересування на місцях, бо наша трибуна „Наш Лемко“ не буде жалувати за місцем, щоб такі справи всебічно насвітлювати.

ДОБРИЙ ПРИМІР.

В сиропустну неділю 23. лютого ц. р. зібралася кількох мужчин (курців) в одного господаря в Ждині та постановили не курити тютюну через цілий великий піст аж до Великодня.

Опісля в 3 тижні оповідав мені про це один з них, женатий вже чоловік, що тепер має ліпший смак до їдженя, немає чого йти до жида, має багато часу, тож бере книжку чи газету й читає. Зайшов раз до skleпу та жидки до його

кажуть: чому ви до нас мало ходите? а чому ви не курите, воно не один так пробував та не видержав. Хотіли чествувати папіроскою. Але він сказав рішучо: давай 100 золотих чи закурю, пхай ніж у горло, — також не курю. Запримітив також по собі, що чується міцніший, не несе останній грош чи яйце до жида, а жінка дуже вдоволена подасть нераз щось ліпше зісти і тішиться своїм чоловіком.

У свята зійшлися другий раз та рішили на дальше не курити. **Т. Е.**

Черговий Зїзд представників Українських Обласних Музеїв у Сяноці.

Святочні хвилини переживало сяніцьке громадянство в днях 31. травня та 1. червня. Зїхалися там у музеї „Лемківщина“ представники наших столичних та обласних музеїв, щоб представити виследи своєї праці за минулий рік та нарадитися над напрямками дальшої праці.

На зїзд прибули: д-р Драган (Львів), д-р Кобільник, інж. Кордуба, проф. Орловський (Самбір), д-р Фільц та проф. Пронь (Яворів), м-р Бартків (Стрий), проф. О. Кульчицька та д-р Шпитковський (Перемишль), Савчак (Рава Руська), та д-р Коковський (Бережани).

Зїзд відкрив голова сяніцького музею проф. Л. Гец, а потім представники під проводом голови Комітету Українських Обласних Музеїв д-ра Кобільника приступила до складання звітів та нарад над дальшою працею музеїв.

Із звітів, що їх склали представники поодиноких музеїв, видно, що вважаючи на різні перепони, праця в музеях йде, збірки збільшуються, росте зацікавлення серед громадянства. Деякі музеї влаштували вже, або влаштують в найближчих часах виставки своїх експонатів. Інші знову (Бойківщина, Лемківщина) можуть дійсно почванитися чудовими впрот експонатами церковного мистецтва, ще інші мають дуже гарно розвинені етнографічні відділи. Як головну напрямну праці поставили собі наші обласні музеї завдання: отнографію та історичні пам'ятки, особливо недавно-минулого та опрацювання призбираних матеріалів.

По довгих та вичерпуючих нарадах, у яких забирали слово всі делегати, висказуючи свої цінні думки та поради, прийнято всі внесення членів, що до майбутніх напрямів праці, а ще на внесення д-ра Коковського рішено висказати прилюдну подяку всім тим, хто працює для музеїв, а особливо селянству та міщанству, що в багатьох случаях горнеться до праці в музеях.

По нарадах відчитав в салі Народнього Дому д-р Франц Коковський реферат п. н. „Над джерелами Ослави“ — нарис матеріальної культури на сумежжі Бойківщини та Лемківщини. Публика в числі приблизно 80 осіб прислухувалася з цікавістю та заінтересуванням рефератові.

Перший день зїзду закінчила спільна вечеря представників музеїв та представників сяніцького громадянства.

Дня 1. червня відбули представники музеїв та деякі члени сяніцького громадянства наукову прогульку до замчища на Мимоні побіч Боська, де оглянули рештки

мурів старого замчища, а для музею „Лемківщини“ зїбрали старовинні предмети, що походять з розкопок на терені того замчища.

Загальне вражіння дуже корисне, а для Лемківщини такі зїзди були б побажані як найчастіше. **Фр.**

Зїзд представників українських обласних музеїв у Сяноці.

В першому ряді з долини зліва стоять: Кобринський, Гец, Кобільник, Шпитковський, Букатович; в другому ряді: Кордуба, Пронь, Коковський, Драган, Кульчицька, Фільц; в третьому ряді: Бартків, Флонт, Савчак, о. Венгринович, Бажадук, Орловський, о. Константинович.

УКРАЇНСЬКА ВЕСНА.

(поезія в прозі)

Злегка позіваючи будиться світанок. Поволі, непомітно линияє кобальтовий жупан неба, що незбагнутим шатром розіпнялось над сонною землею. Зорі визбуваються сяючого блиску, бліднуть, пропадають в безконечній далі.

Землю закутану в сірий серпанок мряки, поздоровляє з новим днем — ранок. На сідній частині небосклону злегка рожевіє заграва, далі дужчає і запалюється червоною полонією великої пожежі. Знімається блідий серпанок, уноситься угору й розпливається неспостережено в просторі. На травах роса, мов розсипані перли. На сході всміхається крайчиком жевріюче сонце. Його заблукані проміні золотять відрізок білої хмари, що їй незамітно посуває по безкрайому небі кримхуватий легіт. Надібують розсипану на травах росу й білі перли замінюють в рубінові коралі. На сході блідне червона заграва, на хвилю жовкне з пересердя. Блискуче сонце виринає ізза обрїю, неначе чарівна німфа з лязурових морських тзиль, обнімає землю тисячу золотистих рамен, цілує ніжно цілунками мільонів промінів. Земля горнеться до сонця неначе голодна дитина до материних грудей. Розсїнні роси виблискують сріблом; здається кожна капля замінилася якоюсь чарівною

силою в маленьке сонце. І сяють мільони цих ясних сонць.

Чарівний, весняний ранок. Природа збудилася з зимового сну до нового життя. Дерева вдяглися в нові, шовкові шати, замаїлися у свіжій зелені, завітчалися квітами й пишуться своєю здавня чевиданою красою, мов дівчина в дні свого весілля та шепочуть на вітрі, якусь чарівну, незбагнуту казку-мову. Сади — скупалися в молоці, пристроїлися білим квітцям, перетикали зеленню кучеряве віття. На сірих, пухких скибах ріллі зявився працюватий ратай, а над його похилою головою заспівав жайворонок. На зеленому лузі повагом ступав довгоногий бузюк. У воздуху переливається пісня розрадованих пташин.

Ціла природа осяяна золотими проміннями життедайного сонця, повна пташиного щебетання така приманчива, така захоплююча своєю красою, своєю непорочною свіжістю, очам любо, душі радіє, наповняється щастям. Людина відживає в парі з природою. Окрилюється думка, кріпляють мязи, сталиться завзяття.

Вона, українська весна. Здається, в жадному слові не закуто стільки чару, стільки краси, що в тому одному. —

Весна.

Привіт для „Нашого Лемка“.

На світлинці бачимо нашу найменшу співробітницю Ганусю Тупяківну, що з вдячності за переслані книжечки пересидяє нам враз з Степаном Вархоляком ширі подороження з наших зелених Карпат.

З культурно-освітнього життя.

(Критичні завваги).

Кожне українське Товариство на Лемківщині влаштувало продовж зими кілька разів у тиждень проби, спільне читання, дискусійні вечори, відчити, тощо.

Але з приходом літа поволи починаємо відзвичаюватись від частіших сходів у читальні „Просвіти“, Кружку „Сільського Господаря“, кооперативі, вимаваючися браком часу, переважною по праці, короткими вечорами...

Правда, трудно вимагати, щоби кілька разів тижнево пересиджувати деколи — геть поза північ на спільному читанню.

Однак не можна відкладати в нескінченість засідання Управи Товариства, щоб обговорити плян праці наперед.

Таксамо не слід байдужити, або переривати чергових недільних рефератів.

Також деколи лише частина визначених аматорів приходить на пробу, так, що дуже часто треба стягати „ломучених“ силоміць з ліжок і доставляти на місце, до читальні...

Так робити молодь не сміє! Молодь обох полів повинна бути зразком і приміром гідним до наслідування; відхилень тут робити не вільно!

Мусимо найти час на все; переважились фізичною працею в полі, не пошкодить вечором присвятити бодай годинки, дві умовій праці.

Навпаки, ці вечірні хвилини культурної праці покріплять наш ум і загартують тіло до фізичної праці на слідуєчий день!

Тож кличемо всіх: Киньмо літню байдужність, берімся з запалом до праці для майбутнього добра українського народа!

Ст. Вархоляк.

НАШІ БРАТИ НА ЗАХОДІ ВШАНУВАЛИ ШЕВЧЕНКА.

Дня 1. VI. ц. р. у Злоцькім, заходом Комітету молодіжи і старших під проводом п. Петра Трускавецького відсвятковано урочисто 75-літню річницю смерті Т. Шевченка.

У гарно прибраній зеленню столі Полікарпа Милянча зібрані вислухали реферату про життя і творчість Тараса Шевченка. Віддеклямовано „Розрита Могила“, „Мені тринацятий минав“ і „Поклін Тобі Тарасе“. Мішаний хор відспівав назначені у програмі пісні. Свято закінчено відспіванням національного гимну. На свято окрім злотчан, прийшли щавничане, ястрабчане, миличане і лелюхівчане.

— Булоб приязних ще більше, але не всі люди знали про це свято. — Комітет не мав часу повідомити як слід сусідних сіл, бо зізволеньня отримав щойно 30. 5. вечором. — Треба додати, що це перше зізволеньня для Українців у Злоцькім від п'ятьох років.

Лемко.

ОСНОВУЙТЕ ДИТЯЧІ САДКИ!

ВИСТЕРІГАЙТЕСЯ ПРОЙДИСВІТІВ.

Пишуть нам з Лабівщини, що деякі наші господарі в селі Лосе беруть до ріжних робіт при поправках хати, долівки, печі, або коминів дурисвітів з Навоївої. Ці напрувачі дуже часто обдурюють нашого селянина, кажуть собі за роботу солено платити та вкінці висмівають ще господарів — мовляв — глупі русін, бо сам не умі зробити собі підлогу.

Всі знаємо, що в кожному селі є свої мулярі, або майстри будівничі, тому їх треба кликати до праці, а не ріжних мантіїв, що хоч дати йому хліба, то він за пазухою камінь тримає та лише жде, щоби ним вдарити.

Не забуваймо, що наші батьки все жили в згоді між собою, взаїмно себе піддержували, помагали собі та тільки це було сильним заборолом проти чужої сіти. П. Г. С.

Відновлюйте передплату — Брати в Америці й Канаді поширюйте наш часопис і шліть датки на пресові потреби „Нашому Лемкові“.

Хто нам рідний?

Всім нам рідна наша
Мати Україна;
Це на світі найдорожча
Чудова країна!

Здавня кровю зрошена,
У кайдани закута;
Вона нераз зазнала лиха
Від чужого кнута!...

Тут татарва ще гуляла
По Русі-Україні,
І лишила край наш милий
Розбитий, у руїні!...

Лютий ворог в її землях
Кровю умивався;
Козак вільний у татарській
Неволі карався!

Як же-ж Тебе Україно
Щиро не любити? —
Коли в Твоїх меж просторах
Найлюбіше жити!

Гануся Тупяківна.

„ЦЕНТРОСОЮЗ“

Львів, ул. Зіморевича ч. 20/22.

порушає мила власного виробу до прання й миття з запахом, мило тоалетове (тройкий формат), мило до голення; нитки з власній навивальні. — Занимається експортом: яець, беконів, фасолі заграницю. Має на складі: штучні погної, насіння, господарські машини і приладдя — Всі українські Кооперативи на Лемківщині робіть замовлення тільки в „Центросоюзі“, Львів, Зіморевича ч. 20/22.

Генерали без війська.

ЯК КРИНИЧАКИ ІЗДИЛИ ДО ЯСТРЯБИКА.

Пани з Лем-Союзу тратять уже щораз більше ґрунт під ногами і довіря у Лемків. Доказом того, що в Криниці викинено їх з кооперації. Не маючи що робити в Криниці панки вибираються тепер на село людей дурити.

Таке робили і сяницькі „ребята“, як прогайнували народне майно „Бескид“, а тепер помагають докінчувати народне надбане в „Народнім Домі“ у Львові.

Тому дня 7. 6. вибралися вони до сусіднього села Ястрябика, закладати читальню ім. М. Качковського.

До цієї паради приготувались довший час. — Батюшка Бартко, теперішній завідагель православія в Злоцькім з проповідницькім відчитав вірним, що буде отворення чит. ім. Качковського. — У Криниці збирався штаб. У неділю дня 7. 6. мешканці Ястрябика мали гарне видовище. Бачили генералів без війська. — Приїхали господинове — Трохановський, Дуркот, Новіцький, Громосіак війт Криницької волости, Миланик війт мушинської волости, якісь пані, а між ними пані „вуйціна“ — писарі громадські, лавники, а між ними і „красавець“ з Криниці, пан на сміттю.

Одні їхали повозками, другі звичайними фірами, а треті йшли пішки. Це все їхало та йшло зі сходу до села, знову-ж зі заходу на поміч штабови йшли на підмогу різні наганячі. Найбільше було Мілянчиків зі Щавника — (здається занюхали ковбасу!), бо то ніби фамілія війта.

У всіх настрій бадьорій, тим більше, що бачили, як Слота Іван цілу фіру бохонців привіз, а до того ще й мішанини, — звичайно як для панів...

Горішній вітер заніс запах ковбаси аж на цвинтар під ніс о. Барткові, котрий як це занюхав, то так поспішав, що заки одна жінка відмовила псалми (Помилуй мя Боже) то він аж 5 (пять) панахид відспівав. Боявся сердега, щоб хатня без його не відбулась.

Цілий той штаб з війтом у провіді заїхав до Гриця Тилищака, що колись був лісничим, а тепер стався „нічим“.

Всі бадьорі, усі веселі, чекають коли то ястрябчани зачнуть сходитись. — Для принади циганська музика виграєає шосили. Деякі наганячі ходили з пугариком (келішком, чаркою) у руці, а пляшкою у кишені, поміж молодь і запрошували до середини. Дійсно кількох цікавих

увійшло до хати і хотіло послухати промов тих панів. Та коли почули, що накидуються на Українців, коли почули, що „краще читати книжку польську, як українську“, що добре булоб їхати на Сибір, а „трезвость“ пропагується чаркою, тоді й тих кількох цікавих вийшло з хати.

Вожаки спостереглись, що у хаті самі чужі, а Ястрябчан нема. — Бідолахи вийшли з хати і стали просити тих, що оглядали „параду“, щоб увійшли і дались вписати. Не допомогло і те, що сам війт людей просив. Але Ястрябчан не зловити вже на московську вудку. Як кажуть, то найшли аж шістьох (6) членів з Ястрябика.

Сумно вертав штаб з Ястрябика. Покинув і ковбасу і питльований хліб, а вертав ще за видна зі села.

Ястрябчани своєю відсутністю показали, що вони уже зрозуміли що чит. Качковського не веде до добра і до відродження.

Слава Ястрябській молоді, що не далась заманити москвофільсько-большевицьким наймитам.

Як тим панам так дуже подобається московський рай, най їдуть, ніхто їх не тримає, на Соловках ще багато вільних посад! Лемківщина без таких опікунів жити буде; нікому й не сниться жалувати за московськими дурманами, що цілу свою роботу обмежували до чарки та ковбаси.

Лемко.

Музейна праця у Сяноці.

З приводу Загальних Зборів музейного Т-ва „Лемківщина“ в Сяноці.

Пяті з черги Загальні Збори музейного Товариства „ЛЕМКІВЩИНА“ в Сяноці, основаного на початку 1931 року, відбулися дня 5-го травня ц. р. в домі музею.

Зі звіту Голови музею арт. мал. Льва Геца довідуємося, що праця у звіттовому році мимо ріжних перепон була досить оживлена.

Досліджено дальше 10 сіл, у цім замчище у Мимоні біля Риманова, де найдено черепки з посудин, стрілу та цвяхи, які походять мабуть, ще з 13 ст., разом отже досліджено досі 77 сіл, та придбано нових експонатів 1261, у цім 290 дуплікатів. Книгзбірня збільшилася о 86 чисел, тепер є 497, різні о 61 тепер є 241, збір ікон о 20, тепер є 138, збір документів УНР о 125 — тепер є 232, архів різних документів о 346 — тепер є 2178, у відділі нумісматики є 400 чисел, відділ медалів о 4 числа, тепер є 39. — Повищі відділи зінвентаризовані та мають гарно упорядковані книги. Крім того у відділі писанок є 140 чисел, у відділі вишивок прибуло 84 ч., українських банкнотів 18 чисел, світлин прибуло 167 чисел та різних карток 50 чисел. — Дуплікатів прибуло з відділу українських банкнотів 90 чисел, тепер є 190, з відділу нумісматики 200 чисел, тепер є 1000, та банкнотів різних держав 1000. — Всіх експонатів є 6.521, з цего дуплікатів 2.190.

Така велика скількість експонатів приміщена в одній лише салі. Брак просторої, щонайменше 3-комнатної домівки на таку скількість експонатів — не дає Виділові спроби показати відвідувачам всіх експонатів. Музей міститься дальше

у парохіяльнім домі, в комнаті, яку місцевий парох о. кан. О. Константинович відступив безкорисно для музею. Крім цего має музей і музейну обстановку, як 3-бібліотечні шафи, 2-габлятки, і др. Відвідувачів у звіттовому році було 230 осіб.

Заходом Т-ва видруковано перший випуск Лемківщини п. ч. „Історія культурного руху на Лемківщині“ — праці письменника і знатока Лемківщини Д-ра Франца Коковського. Виділ музею, на одному зі своїх 7-ми засідань іменував свого основника Д-ра Ф. Коковського почесним членом Т-ва за його невсипущу працю біля світлого розвою музею, а це з тої нагоди, що покинув він Лемківщину. Каса виказує у приходах 289 зол. 83 сот., а у розходах 229 зм. 30 сот., а готівка в касі квоту 60 зол. 53 сот. Головний дохід — це членські вкладки та різні пожертви, а видатки — це кошти поїздок.

По уділенні уступаючому Виділові абсолюторії — вибрано новий Виділ, на чолі з арт. малярем Львом Гецом, як Головою Товариства.

У дискусії порушувано справи приєднування нових членів, пояснювано, що належить збирати до музею та обговорювано справу домівки.

Українське громадянство на Лемківщині, признаючи вагу і значіння праці музею, як одинокої музейної станиці на Лемківщині — повинно дальше піти назустріч розвиткові Товариства та складати всі старинні цінності до музею.

За таку культурну працю належить попередньому Виділові Музею признання,

Горами і долами українських земель.

ПОСВЯЧЕННЯ УГОЛЬНОГО КАМЕННЯ.

В дні 31. травня ц. р. пополудні посвячено в селі Коростенці-Красна угольний камінь під будову великого Українського Народнього Дому (20×14 метрів) при співучасті Впр. о. совітника О. Прислопського, пароха в Красній, о. декана І. Ключафа, пароха в Бонарівці та о. пароха з Чорнорік, що виголосив гарну промову про значіння культурно-освітньої праці для добра нашої Церкви й нашого українського народу. Місцевий хор, під проводом о. М. Гайдука відспівав пісню „Ми хочем Бога“, „Боже великий, єдиний“, як також світську „Ой засіяло сонце“, та на закінчення — на загальне бажання, як подяку відспівано „многолітствіє“ всім фундаторам, працівникам і присутнім. Др. Юліан Налисник, меценас з Дуклі, wraz з дружиною звеличав своєю присутністю цей день та як делегати сусідніх сіл були з Бонарівки громадяни Василь Качмарський, Кость Завійський і п. Ярослава Ключафач.

Свідомим громадянам, що започаткували таке величаве діло, бажаємо витривалости і згоди при викінченню нового осідку української культури на Лемківщині.

Концерт у честь Тараса Шевченка й Свободи в Бонарівці уладила читальня „Просвіта“ в дні 21. травня ц. р. з великим моральним і матеріальним успіхом. На вступі читальняний хор відспівав „Заповіт“ Тараса Шевченка, відтак інспектор Ревізійного Союзу Українських Кооператив, громадянин А. Гаврилко виголосив дуже гарну та будуючу промову. Потім мішаний хор від-

співав слідуєчі пісні: „Ой пряду, пряду“, „Ой сяду я в понеділок“, „Ой умер старий батько“, мужеський хор: „Шурокий Луг“, „Чом тужиш, плачеш“, „Засіяло сонце золоте“; мішаний хор: „Ой гри шляхи широкії“, „Сонце заходить“ та „Птичий спів“. Гарно випали також між окремими точками хорів деклямації з творів Шевченка. На закінчення відспівано „Боже великий“. Хором проводив Кость Лиско, що виказав велике вміння, при чому всі хористи виступали в народніх строях. Дохід призначено на культурні потреби читальні.

Знову в дні 31. травня ц. р. Амагорський Гурток при Кругу „Сільський Господар“ у Вороблику відвідав читальню „Просвіта“ в Бонарівці та відіграв під умілим проводом Степана Вархоляка з Вороблика „Турецьких Старослів“ і „Семне кради“. Дуже добре відіграв свою ролу старий Клим.

Зібрані на виставі мали нагоду вислухати три гарні деклямації віршів про Україну, що їх віддеклямувала наша співробітниця Гануся з Вороблика при загальному подиві та численних оплесках. Два свої віршики виголосила сама Гануся, а третій її молода товаришка.

Такі поїздки треба уряджувати у всі села на Лемківщині, зокрема там, де не було ще української вистави, щоб у цей спосіб заохочувати всю українську молодь до освітньої праці. І то без огляду — чи буде матеріальна користь, бо гріш є й немає — а здорове національне започатковане діло сторицею виплатиться у народі.

Дещо про лемківське село Лелюхів.

Село Лелюхів лежить при чехословацькому кордоні, в новосанчівському повіті.

Колись село було несвідоме, люди тяжко тут працювали на хлібнасушний. Часописи і книжки читали тільки деякі одиниці, а прочі йшли слідами своїх дідів та прадідів, та нічо не читали.

Тепер завдяки добрим провідникам, так зпоміж інтелігенції, як і селян, село приходить до щораз більшої свідомости! Вправді читальні „Просвіти“ тут немає, бо староство у Новім Санчі не хоче дати позволення, але зате не бракує тут українського друкованого слова. Донедавна всі люди звали себе Руочаками, але тепер цю стару на-

зву затрачують, а сміло кожний називає себе Українцем.

Се одно з лемківських сіл, яке твердо боронить свою гр.кат. віру й своїх українських священиків. Нема тут т. зв. батюшки і часовні, як по других лемківських селах, бо люди не допустили до того, щоби в так малім селі були аж дві релігії.

Назагал село бідне і мале, бо заледви числить 80 чисел. З причини лихого матеріального положення багато людей ще перед війною емігрувало до Америки за заробітком.

На одне люди дуже обурені, а саме, що від часу, коли повстала Апостольська Адміністрація на Лемківщині, перенесено їм за старан-

Деревляна церква в Морочівській Завадці, збудована в 1870 р. — повіт Сянік.

ням бузшого дядка Василя Пірога двох українських священиків, що причинилися немало до освідомлення села. Мимо старань і гарячих прохань цілого села, крім Василя Пірога, о. І. Полянський не узглядив домагання цілого села, але послухав безбожника Василя Пірога. Василь Пірог прибув до Лелюхова з Поворозника і тут оженився. По смерті дядка Якова Пиди, прийато його за дядка та цю службу сповняв він понад 10 літ. Вкінці задумав він завести в селі православіє, але люди не допустили і боролися з його думкою через довший час. З причини того і багатьох інших релігійних справ, скинено його з дяківської служби і він від того часу перестав зовсім ходити до церкви. Щоби знову стати дяком, старався, щоб Апостольський Адміністратор переніс священика о. Йосифа Хиляка, бо вірив, що як прийде другий, то дальше буде дякувати. Одначе не сталося так, як він хотів. Коли прийшов другий священик о. Маріян Швед, рівнож не прийняв його за дядка і за те знову о. Іван Полянський переносить о. Маріяна Швед, що недавно тут прибув, в інше село.

Аж ганьба, що цей „самозванець“ своїм „розпорядками“ наробив замшавня по лемківських селах. Але й на такого прийде своя черга, нічо не вічне. Лелюхівець.

Поширюйте наш часопис і присилайте дописи!

Лемки — наші брати протирають очі...

Бурхливі наради „Русскої Селянської Організації“ в Устю Руськім коло Горлиць.

В Устю Руськім відбувся в неділю 14. червня ц. р. зїзд Р. С. О. горлицької округи. Хід нарад дуже знаменний. Приїхав також Др. Сьокало з Горлиць; як відпоручник „Лемко-Союзу“, але настрої лемків проти його особи і політики був так крайно ворожий, що він сейчас завернув до Горлиць.

Лемки протирають очі!

На нараді пристрастно п'ятували те все, що водиться скрізь по Лемківщині за почином панів Гнатишаків, Трохановських, Сьокалів і других музикантів.

Здоровий осудок лемківського села добився голосу...

Селянин з Квятоні в довшій промові гремів на адресу „Лемко-Союзу“:

„Ви нас відірвали — а де нас провадите! Ви позабирали нам учителів, бо були Українці — а що тепер?! Они, **хоц були Українці** — але наші люде, русяки. І егомосців для нас вчите, де?!“

Другі промовці — селяни в подібний спосіб п'ятували „лемківський буквар“, газетку „Лемко“ („така шмата! таке оне!“) — та інші „блага“ — при загальнім, однозгіднім признанню зборів.

Відгомін тої наради чути широко по околичних селах. Стрічається гурти лемків, поважніших газдів, що розважують, міркують подробиці неділюної дискусії:

— „реку, правда!“

— Гей, гей!

— Де вони задумали нас повести?!

Слід зазначити, що Р. С. О. вже давніше домагалася від „Лемко-Союзу“ чогось позитивного, якоїсь акції корисної для селянства, а не „політики“, страхів українських й грушок на вербі.

Правда — Трохановський дістав посаду, Ропіцький також, Ядловський зїстав вїйтом, потім ще там якась посада, але лемківське село нічо.

А оно бідне, занедбане — аж страх. Передовсім в Горличчині. Релігійно посварене, розбите (і дальше розбиване), нашіповане жидами, задовжене по вуха — йому потрібно допоміч.

І Лемко-Союз „помагав“:

перенесено учительство кудись... (ціла біда від Українців!). Створено Ап. Адміністрацію (бо знова Українці в церкві). Потім „Буквар“ Трохановського, газетка „Лемко“. — Все для нашого Лемка. Аж так багато?!!!

Вже на останніх Заг. Зборах „Р. С. О.“ у Львові, делегат з Лемківщини остерігав: „Ви, панове, лем сваритесь, а нас хлопів біда дусить, чи він руснак, чи Українець — однако“.

Потім, в грудні м. р. відбувся Зїзд „Лемко-Союзу“ в Горлицях, при участі о. Полянського, Гнатишака, Трохановського, Сьокалі. Там селяни опрокинули „учительську дійсність“ в найновіших часах, впало кілька сліз жалю за тими, що вже були під Вадовицями, Кельцями. Пан Гнатишак крутився, розкладав руками — бо ликав гїркі пігули. Врешті селяни поставили домагання поперти акцію еміграції на Сибір, яку пропагує Дуркот (своєк Трохановського!); а коли „головачі“ „Л.-Союзу“ відмовилися — всі селяни демонстраційно зажадали звороту уділів і сально зборів покинути (крім одного з Лося і Климківки).

Фантастичні пляні Дуркота смішні, неповажні, дитинні. Але популярність їх між лемками наглядно вказує, що тепер Лемко потребує якоїсь Америки, він пішов би край світа, бо він дуситься в хижі, бо в нього крайня біда, як ніколи давніше; Лемко потребує опіки і праці над собою — **через раціоналізацію цілої господарки, впливом до ремесла, торгівлі, купецтва, віджидовлення лемківського села** — взагалі чогось позитивного, а не „буйди“, страхів про Українців, чи хрестів „русскої культури“.

Але Трохановський кінчив свою віллу в Криниці, а Сьокало свою чиншову каменіцу в Горлицях. Не було часу. Думали, що Лемко „почіцїви“, слухає „господинів“ і читає „Лемка“.

І тому з Устя Руського Др. Сьокало мусів дати ногам знати. Його слідом підуть всі, що нищать лемківське село, бо лише правдою можна вести народ!!!

П. Жебис.

Оба пішли.

Радісний, усміхнений — мов весняне сонце, жвавий — наче вивїрка прибіг Грицько до хати й зараз від порога крикнув:

— Мамо й я піду!

— Що каже? Куди підеш? — запігала мати Олена й бистро глянула Грицькові в очі.

— На війну! — зазвучала тверда й рішуча відповідь з Грицькових уст, а очі засіяли чарівним, повним енергії блеском.

— Де-де?! — трівожним голосом крикнула мати і з остовпіння випустила з рук ніж, яким теребила бульбу.

Грицько приступив ближче, втягнув повні груди воздуха та швидко, запальчиво зачав говорити:

— На війну йду мамо! Тай не тільки я сам, а з цілого села збираються хлопці. Вони вже йдуть. Там Максимів Степан, Кирилишин Федько, Михайло Зазуляк, Андрій Шестаченко, Микола Пилипчук і всі, всі, всі... Багато їх. Добровільно й охотно всі йдуть, бо підемо боротися, за своє рідне... за волю.

— За волю... дивним, протяжним голосом відозвалася Олена та вмить втихла. Обое стояли тихо.

За хвилину мати розсіяно заговорила:

— Та нехай там нші йдуть. Але ти... та де тобі до війни. Ти ще молодий, тобі щойно вісімнадцятий рік. От ліпше сиди собі спокійно в хаті та кинь навіть думати про це, щоб ти пішов на війну.

Зрештою, людей всюди повно, то нехай вони воюють, нехай здобувають волю, а ти один і так багато не поможеж; без тебе обійдуться.

— Ні, мамо ні! — розгарячився Грицько. Я мушу йти. Сидіти в хаті в той час, коли інші рвуть віковичкі пута, скидають ярмо неволі — це ганьба і злочин. Тай не молодий вже я. О ні! Я чую силу в руках, в грудях дух завзяття й бажання волі. Ви подумайте, що тоді було б, якщо один скаже: я не піду, бо я ще замолодий, — нехай старші йдуть. Старший, знов інший викрут знайшов би, як ось: я не піду, бо вже старий, чимало молодих — то хай вони підуть. На викрути, тепер не може бути місця, бо час такий, що кожна одиниця придасться. Мене нічо не здержить; я вже йду. Там на вулиці жде мене гурт молодців. Я лише на хвилю забіг, щоб попрощатися. Прошайте...

— Та чекай! Хоч батька покличу! — перебила мати і чим скорше з хати вибігла.

— Старий! Гей старий! Іване ходи сюди! — лунав її голос по подвір'ю.

Зі стодоли вихилилася кремезна постать її чоловіка — Івана.

— Га, що там? — відізвася.

— Ходи, тут, але скоро!

За хвилину, вже всі були в хаті.

Олена показуючи на Грицька, швидко говорила до Івана:

— Чуеш, Грицько йде на війну. Каже: за волю піде боротися. Зі села багато хлопців іде, і він зараз в цій хвилі хоче йти. Ти, що на це?

— Як? Грицько іде?... — Ага!

Ну гаразд! Я не буду його зупиняти; хай його Бо провадить. — Або... — зачав щось Іван і раптом урвав.

Тинь вагання пробігла по його обличчю. Мовчки роздумував про щось. Але це тривало, лише коротку хвилину, а відтак Іван підняв в гору чоло, поступив вперед — крок за два, віджно поклав

Просимо всіх, що одержали „Ілюстровану історію Лемківщини“ та „Українське Весілля на Лемківщині“ вислати належитість розрахунковими переказами ч. 141., та одночасно подбати, щоб у кожній хаті на Лемківщині находилася ця освідмляюча книжка.

свою руку на рамя Олени та ласкаво, але вперто заговорив:

— Ти може думаєш собі, що я зістануся тут? Пощо? Щоби люди сказали: сина вирядив, а сам зістав вилігуватися на печі. Не буде цього! Я рівнож іду з Грицьком. Може й я там на щось придумаюся. Нехай знає Рідна Земля, що тут в далеких Карпатах, живе такий Іван Лученко, що хоч старість і недоля зігнули йому спину, то не охолодили його серця, яке гарячою любов'ю бється до Неї. Нехай знає Рідна Земля, що має ще вірних синів, які готові за Нею свої голови зложити в бою з москалями. Блискучі сльози — як перли покотилися з очей Олени.

— Ти підеш... Оба підете, — а хто буде управляти нивку, хто господарку догляне?... — голосила.

— Ой нерозумна ще ти. Невже-ж не знаєш, що землю треба не тільки оброблювати — але й боронити її. І не тільки потом треба її скроплювати, але у важкій хвилині — не вагаючись — треба й кров за неї пролляти. Тихо Олено! Годі в хаті сидіти безжурно, коли золотим степом, розлогими рівнинами та рідними-блакитними горами котиться гомін волі. Чуєш? Он там на вулиці гомонить бадьора пісня. Це вони вже йдуть. І для нас найвища пора. — Бувай здорова Олено — — — і Ви мамо працюйте! Швидко попрощалися і вийшли з хати.

Вулицею ішов співаючи гурт молоді. На небосклоні сонце довруги кидало золоті лучі, а вони ці лучі гралися-пестили синьо-жовтим прапорцем, що лопотав над головами добровольців. Гриць і Іван пристали до гурту. Кілька разів, кивнувши ще головами на прощання. Вже були просто Юркової хати, як кинули останній погляд на матір — Олену, на рідну хату та пішли...

Лише пісня завзята, нестримна, гомоніла між їхніми рядами, кружляла понад голови, стелилася вулицею, вдиралася до хат і будила незрячих братів. Вона струшувала памороку з їх очей і рвала-клькала:

...„Кому обридли кайдани —
Нехай зараз іде з нами.
Гей!...“

П. Попередний.

НОГИ У ЧОБОТЯХ ЗАВИВАЄ.

Стрінув кацап Українця
Та його питає:
— Чи не знате господин,
Де мешкає Гарасим,
Що „Лемека“ читає?
— Іди немудрий кацапе —
Українець відказав —
— Гарасим „Лемека“ не читає,
Лише ним ноги у чоботях завиває.
А Марина, його жена мила
Молоко ним накриває,
Щоб борони Боже —
Муха до молока не впала.

Іван Нецасний.

ЛИСТУВАННЯ.

Вп. Лука Копка, Америка: передплату одержали. Гарзд.

Вп. Іван Урбан, Америка: прийшла належитість за всіх наших передплатників в Ваттерв'їєд. Щиро здоровимо.

Вп. Іван Шафран: Про садки вже було, присилайте з господарської ділянки, піде. Привіт.

Вп. Іван Гоць з Снітниці: одержав передплату по кінець 1936 р. від А. Малиняка, ст. богосл. в Перемишлі. Привіт.

НОВІ КНИЖКИ.

Іван Бугера: УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ НА ЛЕМКІВЩИНІ. Бібліотека Лемківщини. Львів 1936. Накладом Видавництва „На Сторожі“.

Видавництво „На Сторожі“ випустило по „Ілюстрованій Історії Лемківщини“ другу дуже важку книжку як ч. 2. Бібліотеки Лемківщини, це книжка під поданим на початку наголовком. Кажу, дуже важку, бо така книжка саме тепер дуже потрібна. Старі пісні, старі звичаї тепер забуваються, а на їх місце заводять нові, чужі й то те з чужого, що там є гіршого. Так воно є й із найважливішими в житті селянина звичаями. І ці старинні весільні звичаї заступає тепер усе більше й більше, а на їх місце вводять міські та чужі звичаї, нераз навіть шкідливі. І так навіть на Лемківщині, що з усіх українських племен може найтвердше придержується старини. Книжка Івана Бугери написана приступно й цікаво, стане в великій пригоді передусім лемківській молоді, що вже багато, багато старинних звичаїв не знає. З цієї книжечки й навчиться молодь давніх весільних пісень, звичаїв, весільних промов і пізнає красу цих звичаїв. Очевидна річ, що пізнавши їх, зрозуміє також і що злого є в цих звичаях, ось як приміром ця спадщина ще по панщині: палюнка. Як виходить із опису на Лемківщині вона на весіллі на почесному місці. А її конче треба закинути і при зальотах і при самому весіллі. Колись за панщини дідич накидав її насилу, то люди пили, а тепер нема силювання, то не треба палюнки ні на весіллях ні при інших нагодах, бо палюнка шкодить і на кишеню, а ще більше на здоров'я.

Важна ця книжка ще й тим, що з неї виразно пізнати, що весільні звичаї такі самі як скрізь має їх український нарід, а відмінні від московських і польських.

А. Лотоцький.

— 0 —

Всі письма й листи адресуйте:
„Наш Лемко“ Львів, Зіморівича 3.

Купуйте тільки
найкращі шевські кілки
ДЕНДРА

фабрика
у
Львові

вул.
Потоцького
ч. 58 а.

Передплачуйте та поручайте всім знайомим, що мають дітей

„СВІТ ДИТИНИ“

Ілюстрований журнал, який виходить щомісяця в обемі 2 аркушів друку, книжкового формату, під редакцією Михайла Таранька.

Цілірочна передплата в краю 5 зл.
Для Америки і Канади 1 дол. річно.

Звертаємо увагу всім нашим Братам в Америці, щоб прислали кожнорічно збірки на дитячі бібліотеки для Лемківщини.

Адреса: „СВІТ ДИТИНИ“,
Львів, вул. Зіморівича 3.

ГОСПОДАРСЬКІ ПРИГАДКИ.

Пильнувати порядку в господарстві

Щоби обірник не вивітрював, в оборах, треба цілу поверхню прикривати що тижня сородовою землею. Покропити перед тим розрідженим вапном; винищується яечка мух, які хмарами виводяться й вгріваються на гноях.

Хто не має долівки в stodолі, боїску, хай вирівняє землю, втлочить, — відтак помалує розрідженим водою коров'ячим відпадом. Земля долівки засохне, та не буде здиратися, рапавіти.

В городах винищувати земледухів-медведиків. Вибрати різці на одні „штих“ лопати коло грядкозагонів. Земледух жирує ночами, піддає корінцята сородовини, а також молодих овочевих деревця. Рано забивати!

Уважати при збиранні грибів. Хто не визнається на грибах, краще хай не ходить до ліса й не носить псюрок.

Ладити на зиму соки з борівків, сушити лісні ягоди. Сушені борівки допомагають на недомагання, нестравність, шлункові недуги й кишок.

Збирати цвіт дикого бозу. Аптеки платять за 10 дк. сушеного цвіту на сонці 1 зол.

ПОСМІЙМОСЯ ДАКУС.

В податковім уряді.

— Я хочу заплатити тут свій податок.
— Будь ласка, сідайте, ласкавий пане. Ви цього року перший...
— Перший, що свій податок платить?
— Ні, але перший, що його „хоче“ платити.

Уживайте лише

знаменитої цикорії „ЛУНА“, здорової підмінки кави „ПРАЖІНЬ“ і солодової кави „ЛУНА“, виробів Української Кооп. фабрики „СУСПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ“
Львів XV., вул. Церковна 2.